

Pressemelding 24.09.2009

Raftoprisen 2009

Journalist Malahat Nasibova fra Aserbajdsjan - Journalisten som ikke lar seg tvinge til taushet

Raftoprisen 2009 går til journalisten og menneskerettighetsforkjemperen Malahat Nasibova fra Aserbajdsjan. Nasibova får prisen for sin modige og urokkelige innsats for en fri og uavhengig presse. Med fare for egen sikkerhet rapporterer hun om maktmisbruk, menneskerettsovergrep og korrupsjon i den isolerte autonome republikken Nakhitsjevan, som er en del av Aserbajdsjan.

Malahat Nasibova (40) er korrespondent for det uavhengige aserbajdsjanske informasjonsbyrået Turan og for Radio Free Europe/Radio Liberty (RFE/RL). Hun leder også menneskerettighetsorganisasjonen Democracy and NGO's (Non Governmental Organisation) Development Resource Center i Nakhitsjevan.

Nasibova har vært en kritisk røst mot myndighetene i ti år, og hun nekter å gi opp kampen for ytringsfrihet. Hun rapporterer om overgrep fra politiet mot vanlige borgere, kidnappinger av opposisjonelle og angrep på journalister. I mangel av andre uavhengige institusjoner er Nasibova blitt en slags ombudsperson som lokalbefolkningen henvender seg til for å bli hørt.

Aserbajdsjan og Nakhitsjevan

Ilham Alijev overtok som president i Aserbajdsjan etter sin far i 2003, og har ført regimet i en stadig mer autoritær retning. Opposisjonen er marginalisert og antallet uavhengige medier er kraftig redusert. Myndighetene legger begrensninger på opplag og distribusjon av aviser, og har monopol på etermediene. Forsøk på kritikk av myndighetene blir møtt med trusler, vold og arrestasjoner. Journalister som skriver om korrupsjon og maktmisbruk risikerer å bli fengslet på grunnlag av falske anklager.

Om situasjonen er ille i Aserbajdsjan er forholdene enda verre i den autonome republikken Nakhitsjevan, som ligger inneklemt mellom Armenia, Iran og Tyrkia. Den lukkede enklaven styres med hard hånd av Vasif Talibov, som har tette familieband til president Alijev. All opposisjon undertrykkes. Grov trakassering har ført til at det i dag knapt finnes uavhengige journalister igjen i regionen. Malahat Nasibovas profesjonelle journalistiske virke og uavhengige, kritiske stemme har her enorm betydning.

RAFTOSTIFTELSEN

Menneskerettighetenes plass 1
N-5007 Bergen, Norge
Tlf.: +47 55 21 09 30
Faks: +47 55 21 09 59
E-post: rafto@rafto.no

www.rafto.no

Journalistisk arbeid under ekstreme forhold

Nasibova setter fokus på den alminnelige lovløsheten og fraværet av rettssikkerhet i Nakhitsjevan. I en nyhetssak fra 2007 skriver hun: "Politimenn kom til landsbyen og forlangte at de lokale innbyggerne betalte strømregningen. De som nektet ble slått og tatt med til politistasjonen." Nasibova forteller videre hvordan flere av de arresterte ble bundet til trær og etterlatt i februarkulden i opptil seks timer. Reportasjen avsluttes med hennes sedvanlige lakoniske kommentar om at de lokale myndighetene benekter ofrenes skildring av hendelsen. Samme år forteller hun hvordan opposisjonspolitikeren Alesker Ismailov ble tvangsinnlagt på et psykiatrisk sykehus av politiet, etter å ha skrevet en klage på den lokale politimesterens opptreden.

Nasibova har selv vært arrestert, trukket for retten og offentlig trakassert. Leiligheten der hun bor med ektemann og tre barn er blitt gjennomført, familiens datautstyr konfiskert og kameralinser knust. Hun har mottatt drapstrusler og er blitt utsatt for fysiske angrep. Hennes ektefelle og journalistkollega Ilgar Nasibov ble i 2007 dømt til 90 dagers fengsel for å ha ærekrenket offentlige tjenestemenn. Det hersker liten tvil om at siktemålet var å bringe journalister i Nakhitsjevan til taushet, og da i første rekke Malahat Nasibova. Etter at hun vinteren 2009 ble truet på livet, uttalte en informasjonsmedarbeider i Innenriksdepartementet at "journalister som ikke ønsker å bli utsatt for trusler bør ikke fornærme vanlige borgere og gå dem på nervene." Like fullt lar hun seg ikke tvinge til taushet og hun nekter å forlate Nakhitsjevan.

Europarådet

Da Aserbajdsjan ble tatt opp som medlem av Europarådet i 2001, ble det satt som vilkår at staten måtte avvike sin praksis med å fengsle opposisjonelle. Dette har ikke skjedd. Aserbajdsjan har det lengste rullebladet i Europa når det gjelder å holde journalister i fengsel. Committee to Protect Journalists (CPJ) registrerte ni fengslede journalister i 2007 og fem i 2008. En av disse, Novruzali Mammadov, døde i fengsel august, 2009. Det blir færre og færre uavhengige stemmer igjen utenfor murene og nye arrestasjoner skjer på politisk grunnlag. I juli 2009 ble to kjente bloggere, Emin Milli og Adnan Hajizade, arrestert. Det er ingen tvil om at arrestasjonene var politisk motivert.

Aserbajdsjan følger ikke alminnelige demokratiske spilleregler, og mangel på rettssikkerhet er et alvorlig problem. Dommere utpekes av presidenten og korrupsjon er utbredt så vel i rettsvesenet og politiet som i det private næringslivet. Landet har rike olje- og gassressurser og en strategisk beliggenhet i regionen. Mange land prioriterer økonomiske og energipolitiske interesser i Aserbajdsjan høyere enn forsvar av menneskerettighetene, demokratiet og grunnleggende rettstatsprinsipper.

RAFTOSTIFTELSEN

Menneskerettighetenes plass 1
N-5007 Bergen, Norge
Tlf.: +47 55 21 09 30
Faks: +47 55 21 09 59
E-post: rafto@rafto.no

www.rafto.no

Norges ansvar

Ved å gi Raftoprisen 2009 til Malahat Nasibova vil Raftostiftelsen løfte frem en ubøyelig forkjemper for det frie ord og den frie presse, og samtidig rette oppmerksomhet mot et medlem av Europarådet som i stigende grad svikter sine demokratiske og menneskerettslige forpliktelser overfor borgerne og det internasjonale samfunnet.

Raftostiftelsen mener dette er en utvikling Europarådet og dets øvrige medlemsland ikke kan akseptere. Norge har her et særlig ansvar i lys av den betydelige rolle norske aktører har i oljeindustrien i Aserbajdsjan.

Styret i Raftostiftelsen, Bergen - torsdag 24. september 2009.

**Raftoprisen deles ut søndag 1. november, 2009 kl. 18.00-19.30
på Den Nationale Scene i Bergen.**

RAFTOSTIFTELSEN

Menneskerettighetenes plass 1
N-5007 Bergen, Norge
Tlf.: +47 55 21 09 30
Faks: +47 55 21 09 59
E-post: rafto@rafto.no

www.rafto.no

Kontaktinformasjon

Malahat Nasibova og hennes redaktør Kenan Aliyev

Raftopris-mottaker 2009

Navn: **Malahat Nasibova**
Land: Aserbajdsjan
Alder: 40 år
Språk: **Kun aserbajdsjansk. Snakker verken engelsk eller russisk.**

NB: Telefonlinjer til Malahat Nasibova i Nakhitsjevan har dårlig teknisk kvalitet. Samtaler kan bli brutt.

NB: Tidsforskjellen mellom Norge og Aserbajdsjan er 3 timer.

Mobil: +994 503 88 51 93
Telefon: +994 136 45 67 19
Faks: +994 136 44 65 79
E-post: nasibovam@gmail.com
melahet_n@yahoo.com

Adresse: 37 Heydar Aliyev avenue, ap #91,
Nakhitsjevan, Aserbajdsjan, AZ7000

Profesjon: Journalist, menneskerettighetsaktivist og NGO leder

Organisasjon: Democracy & NGO's Development Resource Center, leder

Arbeidsted: Korrespondent for det uavhengige aserbajdsjanske
informasjonsbyrået Turan og for Radio Free Europe/Radio
Liberty.

Radio Free Europe/Radio Liberty gir usensurerte nyheter og informasjon i land hvor en fri presse er enten forbudt av regjeringen, eller ikke etablert. RFE/RL sender til 20 land på 28 språk, inkludert Aserbajdsjan, Iran, Irak, Afghanistan og Russland. RFE/RL har over 400 heltidsansatte journalister, 750 frilansere og 19 lokale byråer.

RAFTOSTIFTELSEN

Menneskerettighetenes plass 1
N-5007 Bergen, Norge
Tlf.: +47 55 21 09 30
Faks: +47 55 21 09 59
E-post: rafto@rafto.no

www.rafto.no

Malahat Nasibovas redaktør, Kenan Aliyev, i Praha

**Kan formidle intervjuer og informasjon med/om Malahat Nasibova
Kan tolke intervju mellom Malahat Nasibova og journalister.**

Navn: **Kenan Aliyev**
Arbeidsted: Leder for Radio Free Europe/Radio Liberty i Aserbajdsjan, stasjonert i Praha
Språk: Engelsk, russisk, aserbajdsjansk og tyrkisk
Telefon (arbeid): + 420 221 12 23 56
Mobil: + 420 724 17 50 67
E-post: AliyevK@rferl.org

Annen kontakt

Kan gi informasjon om Malahat Nasibova

Senior- og medierådgiver i Radio Free Europe/Radio Liberty (RFE/RL)

Navn: **Joanna Levison**
Telefon (arbeid): + 420 221 12 20 80
Mobil: + 420 724 42 67 78
E-post: levisonj@rferl.org
Språk: Engelsk og russisk

Multimedia produsent for RFE/RL - aserbajdsjansk avdeling

Navn: **Ayaz Ahmedov**
Telefon: +420 221 12 23 57
E-post: ahmedova@rferl.org
Språk: Engelsk, norsk, russisk og aserbajdsjansk

RAFTOSTIFTELSEN

Menneskerettighetenes plass 1
N-5007 Bergen, Norge
Tlf.: +47 55 21 09 30
Faks: +47 55 21 09 59
E-post: rafto@rafto.no

www.rafto.no

Pressekontakter i Norge

Personer som kan kommentere Raftoprisen 2009

Raftostiftelsens priskomit :

Navn: **Arne Liljedahl Lynng rd**
Stilling: Leder Raftostiftelsens priskomit 
Mobil: 95 15 22 90
E-post: arne.lynngard@rafto.no
Nett: www.rafto.no

Navn: **Martin Paulsen**
Stilling: Medlem av Raftostiftelsens priskomit 
Annet: Postdoktor ved Universitetet i Bergen. Har god kjennskap til landene i den tidligere Sovjetunionen. Snakker ogs  russisk.
Telefon: 55 58 31 57
Mobil: 99 25 59 65
E-post: martin.paulsen@if.uib.no
Nett: www.uib.no/rg/future_r/contact-us/people/martin-paulsen

Pressekontakter andre:

Navn: **Berit Nising Lindeman**
Stilling: R dgiver og informasjonsleder i Den norske Helsingforskomiteen
Annet: Har m tt Raftopris-mottaker 2009 Malahat Nasibova.
Lindeman er jurist. Har bodd i Russland, Ukraina og Frankrike.
Har 10  rs erfaring med demokratibyggning og menneskerettighetsarbeid i Aserbajdsjan. Har v rt der en rekke ganger og bodd i landet i kortere perioder.
Mobil: 90 93 33 79
E-post: lindeman@nhc.no
Nett: www.nhc.no

Praktisk informasjon:

Navn: **Kari Amble**
Stilling: Informasjonsleder i Raftostiftelsen
Telefon: 55 21 09 30/75
Mobil: 91 31 44 17
E-post: kari.amble@rafto.no
Nett: www.rafto.no

RAFTOSTIFTELSEN

Menneskerettighetenes plass 1
N-5007 Bergen, Norge
Tlf.: +47 55 21 09 30
Faks: +47 55 21 09 59
E-post: rafto@rafto.no

www.rafto.no